



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Krejčím
sídlem Pařížská 204/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2022, č. j. OAM-185/ZA-ZA11-K01-R2-2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 23. 3. 2021 rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že splňuje podmínky pro udělení azylu, humanitárního azylu i doplňkové ochrany, hrozí mu nebezpečí vážné újmy, žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, nezabýval se otázkou, zda jsou příslušníci X menšiny pronásledováni na území Moldavska včetně Podněstří a zda se mohou efektivně domoci ochrany. Žalovaný nesprávně vyložil pojem pronásledování, když za jeho možné původce považoval pouze státní orgány, na základě toho žádost žalobce zamítl, žalobce přitom při pohovoru uvedl, že byl pronásledován pouze Armény (nikoli policií či státními orgány). Nezabýval se ani otázkou odůvodněného strachu z pronásledování pro příslušnost k určité sociální skupině, když žalobce hovoří pouze rusky a nikoli moldavsky, závěry žalovaného o tom, že žalobce částečně hovoří moldavsky jsou v rozporu se spisem, neboť konstantně uváděl, že hovoří pouze rusky. Žalovaný postupoval v rozporu s § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 5 a § 68 odst. 3 správního řádu.
3. Rozporoval závěr žalovaného o nevěrohodnosti výpovědi žalobce, který nemá oporu v provedeném dokazování; žalobce uváděl azylově relevantní důvody, jeho výpovědi byly konstantní. Měl za to, že nevěrohodnost nezpůsobuje, pokud si s delším časovým odstupem nepamatuje, zda byl napaden v roce 2018 či 2019 a o kolik útoků se jednalo; žalobce byl správním orgánem tlačěn k uvedení počtu útoků, což učinil, následně to bylo hodnoceno jako změna výpovědi. Popíral, že by při prvním pohovoru sdělil, že se jednalo o jeden útok, neboť uváděl, že se mělo jednat o opakované útoky ze strany Arménů. Pronásledování může spočívat i v opatření, která působí psychický nátlak nebo jiných obdobných jednáních, rovněž může spočívat v dílčích útocích (k tom viz rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2012 č.j. 6 Azs 4/2012-67)
4. Uváděl, že je X národnosti, proto byl několikrát napaden Armény, na to poukazuje i neznalost moldavštiny, několikrát se bezúspěšně obrátil na policii. Žalovaný musí žádost posuzovat komplexně, pro vyhodnocení pojmu „opodstatněné obavy z pronásledování“ je nutné hodnotit též subjektivní aspekt, který však žalovaný zcela pominul, přičemž psychologická reakce různých jedinců nemusí být v totožných podmínkách vždy stejná. Žalovaný pochybil, pokud se nezabýval situací X na území Moldavska (včetně Podněstří) a tím, zda nejsou pronásledováni Armény, zda se mohou domoci efektivní ochrany či zda tato ochrana není poskytována selektivně, a i to s ohledem na to, že určitá osoba hovoří pouze rusky.
5. Není správný závěr žalovaného, který na straně 9 napadeného rozhodnutí uvedl, že azyl lze udělit pouze osobě, která byla pronásledována ze strany státních orgánů, přičemž žalobce své pronásledování státními orgány vyloučil. Původcem pronásledování přitom mohou být i soukromé osoby. Poukázal na zprávu Vztah Moldavské republiky vůči obyvatelstvu v Podněstří, kde je popsáno fungování policie selektivním způsobem, rovněž moldavské policejní a justiční orgány poskytují ochranu selektivně a ve spojení s korupcí.
6. Žalovaný se zabýval pouze formální možností vnitřního přesídlení, nikoli možností faktickou ve vztahu k individuálnímu případu žalobce, opomenul, že žalobce je vnitřně vysídlen dvakrát, tj. na území Podněstří z důvodu příslušnosti k národnostní menšině a nemožnosti domoci se ochrany, a dále na území ovládané moldavskou vládou z důvodu,

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

že neovládá moldavský jazyk. Ze zpráv i z napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že se situace pro rusky hovořící obyvatele z důvodu situace na Ukrajině a přílivu uprchlíků vyostřila, je problém sehnat ubytování i práci, z rozhodnutí navíc ani nevyplývá, že by se přesídlením vyřešil problém s pronásledováním. Žalovaný nedostatečně zvážil obsah zpráv o zemi původu a vyvodil z nich nesprávné závěry.

7. Namítal, že neudělením azylu by došlo k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, neboť v mezidobí došlo ke zhoršení zdravotního stavu jeho otce, který utrpěl infarkt, potřebuje celodenní péči, jsou zde dány důvody hodné zvláštního zřetele, kdy by nutnost vycestování žalobce byla nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby.
8. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, důvody pro udělení mezinárodní ochrany absentují, poukázal na to, že žalobce přicestoval do ČR poprvé v roce 2007 na základě pracovního víza, žil zde nepřetržitě deset či jedenáct let, poté se vrátil do Moldavska vyřídit nějaké dokumenty a dále pravidelně cestoval mezi ČR a Moldavskem na základě biometrického cestovního dokladu, od 13. 1. 2020 v ČR opět pobýval nepřetržitě, žádost podal proto, že je X a v Moldavsku je mnoho Arménů a dále z důvodu zdravotního stavu jeho otce. K potížím s Armény žalobce popisoval vzniklé incidenty, přitom uváděl různé rozporné údaje, ke svému otci sdělil, že je mu 68 let, potřebuje dojít do obchodu či s ním jít na procházku, protože má špatnou nohu a nemůže teď vůbec chodit, žalobce až dostane pracovní povolení, bude moci pracovat a vydělávat na jídlo. Žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování, jeho hlavním cílem je setrvat na území ČR a legalizovat svůj pobyt, neboť mu bylo uděleno správní vyhoštění; to však důvod k udělení mezinárodní ochrany nezakládá, k tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“).
10. Žalobce na území Moldavska (ani Podněstří) nebyl ohrožen jednáním státních či oficiálních orgánů, své obavy spojoval s osobami arménské národnosti, žalobce má možnost účinné ochrany na území pod kontrolou moldavské centrální vlády (k tomu viz strana 14 -15 napadeného rozhodnutí). Existence rodinných vazeb pak není důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě.
11. Žalovaný považoval napadené rozhodnutí za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné, navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řádu správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žalobu není důvodná.

13. K projednání dané věci nařídil soud ústní jednání, které se konalo dne 30. 6. 2023. Žalobce setrval na svém stanovisku, k možnosti vnitřního přesídlení poukázal na to, že nemá reálnou možnost využít pomoci ze strany státních orgánů, z Informace OAMP ze dne 2. 9. 2022, bod 6, vyplývá, že státní orgány žádnou pomoc při přesídlení neposkytují, ze zpráv nevyplývá nic o vnitřním přesídlení obyvatel X národnosti (jde o jazykovou a národnostní menšinu), moldavská vláda neposkytuje pomoc přesídleným osobám, situace se zhoršuje s příchodem uprchlíků z Ukrajiny, je problém sehnat práci a ubytování (k tomu viz bod 8 -9 Informace OAMP ze dne 2. 9. 2022). Uvedl, že dle zpráv o zemi původu státní orgány nejsou schopny a ochotny poskytnout ochranu před pronásledováním nestátními subjekty, k tomu viz usnesení NSS ze dne 10. 10. 2019 č.j. 5 Azs 7/2019-36). Poukazoval na to, že dle zprávy OAMP ze dne 5. 5. 2022 Bezpečnostní a politická situace v zemi, jsou v Podněstří hlášeny četné případy mučení a jiného nelidského či ponižujícího zacházení, zejména ze strany podněsterských orgánů, oběti násilí v praxi neměly možnost dovolat se ochrany či spravedlnosti, navzdory existenci úřadu ombudsmana se neobjevily informace o přijatých nápravných opatřeních či stíhání pachatelů násilí. Namítal, že vnitřní přesídlení není účinným řešením proti pronásledování soukromých osob – Arménců, ačkoliv Moldavsko má legislativně zakotveny prostředky k ochraně lidských práv, v realitě nejsou dostatečně aplikovány, k tomu viz strana 3 zprávy OAMP ze dne 1. 7. 2022, dle které byly v dubnu 2022 přijaty novely trestního zákoníku s cílem zlepšit reakci státu na trestné činy z nenávisti, došlo k posílení právního rámce pro stíhání a trestání trestných činů motivovaných předsudkem, selektivní spravedlnost zůstává problémem. K vnitřnímu přesídlení žalobce uvedl, že státní orgány mu neposkytnou žádnou pomoc, kvůli přílivu ukrajinských uprchlíků nesežene ubytování, ani zaměstnání. Rovněž namítal, že po jeho případném přesídlení mu nelze zaručit ochranu proti pronásledování stejnou skupinou osob jako v Podněstří. Žalovaný rovněž setrval na svém stanovisku, v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě, navrhl zamítnutí žaloby.
14. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 23. 3. 2021, dne 1. 4. 2021 poskytl údaje k žádosti a byl s ním proveden pohovor, součástí spisu je protokol o výsledku žalobce z řízení o správním vyhoštění ze dne 18. 2. 2020, rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 5. 2021 č.j. OAM-185/ZA-ZA11-K01-2021 byla žádost žalobce podle § 16 odst. 2 zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 12. 2021 č.j. 57 Az 15/2021-58 toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu je nepodložená, nebylo přesvědčivě zdůvodněno, že žalobce pochází z bezpečné části Moldavska, pokud žalovaný dále nezjistí, že žalobce pochází z bezpečné části Moldavska, posoudí žádost žalobce ve standardním řízení. V dalším řízení byl se žalobcem proveden dne 25. 1. 2022 doplňující pohovor a byly shromážděny nové podklady pro rozhodnutí týkající se země původu, napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 5. 12. 2022.
15. Předně soud konstatuje, že z hlediska odůvodnění dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalobce žádné věcné námitky neuplatnil, v řízení není sporné, že žalobce nemá žádné politické přesvědčení a nikdy se politicky neangažoval. S ohledem na to se soud přezkoumáním podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu blíže nezabýval.

16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v části týkající se § 12 písm. b) zákona o azylu dospěl k závěru o nevěrohodnosti tvrzení žalobce týkajících se jeho problémů s Armény, což podrobně rozebral na stranách 7- 8, popsal tvrzení žalobce uvedená při pohovoru dne 1. 4. 2021 a při doplňujícím pohovoru dne 25. 1. 2022, přičemž je vzájemně porovnal, na tyto závěry odkázal též při vyhodnocení podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce s těmito závěry nesouhlasil.
17. K tomu je nezbytné uvést, že v řízení o mezinárodní ochranu má žalobce břemeno tvrzení, kdy je jeho povinností řádně a věrohodně vylicít, na jakých skutečnostech staví svou žádost o mezinárodní ochranu. Jinak je tomu v případě břemene důkazního, které je z důvodu specifické povahy tohoto řízení již výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Právě z toho důvodu, že žadatel má v tomto typu řízení často velmi omezené důkazní možnosti, je kladen zvláštní důraz na to, aby jeho výpověď o azylově relevantních skutečnostech byla dostatečně konkrétní, ucelená a věrohodná. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 – 38). V posuzovaném případě se soud ztotožňuje se žalovaným, že žalobce svou povinnost uvést věrohodnou výpověď o azylově relevantních okolnostech nesplnil.
18. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně podrobně a srozumitelně popsal, v čem je výpověď žalobce nekonzistentní a nevěrohodná, a to zejména na stranách 7-8 (z hlediska podmínek pro poskytnutí azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu) a na straně 14 (z hlediska podmínek pro poskytnutí doplňkové ochrany) napadeného rozhodnutí, poukázal zde na obsahové i časové nesrovnalosti ve výpovědi žalobce. V této souvislosti je třeba uvést, že dle protokolu o pohovoru ze dne 1. 4. 2021 žalobce zcela jasně uvedl, že měl problémy s Armény, nadávali mu a jednou ho i zbili, a to v prosinci 2019, žalobce k obsahu protokolu, který byl pořízen za přítomnosti tlumočnicka, neměl námitek, nechtěl nic opravit ani doplnit. Při doplňujícím pohovoru dne 25. 1. 2022 pak žalobce rovněž uváděl, že ho Arméni zbili, avšak nejprve uvedl, že to bylo pokaždé, když je potkal, poté sdělil, že to bylo 5-6x, v roce 2019 a 2020 a i před tím (v roce 2007), v roce 2019- 2020 jej zbili 2 – 3x. Když byl dotázán na rozpory ohledně počtu tvrzených „zbití“, žalobce pouze uvedl, že to nesprávně řekl a žalovaný to nesprávně pochopil, právní zástupce pak tvrdil, že při minulém pohovoru žalobce tvrdil, že byl zbit několikrát. To však nekoresponduje s obsahem protokolu o pohovoru ze dne 1. 4. 2021, který je v tomto směru zcela jednoznačný, žalobce poukázal pouze na jeden případ, kdy byl zbit v prosinci 2019, nic jiného neuváděl. Lze souhlasit se žalovaným, že se jedná o zásadní rozpor ve výpovědi žalobce, a to ohledně hlavních okolností jeho azylového příběhu. Výpověď žalobce pak nebyla zcela určitá a jednoznačná ani ohledně místa jeho tvrzených potíží, kdy při pohovoru dne 25. 1. 2022 na přímý dotaz uvedl, že jej bili v Kamence, při pohovoru dne 4. 1. 2021 však své problémy spojoval zejména s Kišiněvem, i s Kamenkou (aniž by však byl konkrétnější). Žalovaný rovněž poukázal na rozpory ohledně obracení se na policii žalobcem, který při prvním pohovoru uvedl, že se na policii obrátil několikrát, naposledy v červenci 2018 a pak se už na nikoho neobracel, zatímco při doplňujícím pohovoru již uvedl, že se na policii obrátil v roce 2019.
19. Z těchto rozporů vyplývají značné pochybnosti o pravdivosti a věrohodnosti tvrzení žalobce, soud s tímto hodnocením žalovaného souhlasí. Přitom se jedná o zásadní

diskrepance v hlavním azylovém příběhu žalobce, které nelze vysvětlit pouze časovým odstupem mezi těmito událostmi a výpovědí žalobce v předmětném řízení. Soud k tomu připomíná, že k prvnímu pohovoru došlo v dubnu 2021, to žalobce tvrdil, že měl být zbit jednou v prosinci 2019, jde o časový odstup asi 16 měsíců, od roku 2020 to byl ještě kratší odstup, doplňující pohovor se konal v lednu 2022, to již žalobce uváděl, že měl být zbit několikrát – 5-6x, a to i v roce 2020 (což však neuvedl při pohovoru dne 1. 4. 2021 bezprostředně následujícím po roce 2020). Dle názoru soudu se jedná o relativně krátké časové odstupy od popisovaných událostí, přitom fyzická napadení, tj. přímo „zbití“, a jejich nahlášení na policii nelze vnímat jako běžné rutinní nevýznamné události v životě člověka, tedy rozpory ve výpovědích žalobce nelze v tomto případě odůvodňovat časovým odstupem. Žalovaný pak při hodnocení věrohodnosti žalobce poukázal, vedle shora uvedených nesrovnalostí, též na jeho výpověď ze dne 18. 2. 2020 v rámci řízení o správním vyhoštění, kde žádné překážky či nebezpečí, která by mu hrozila v zemi původu, neoznačil, žádné problémy s Armény nezmínil, žalobce byl s těmito nesrovnalostmi při pohovoru dne 25. 1. 2022 konfrontován, avšak žádné přesvědčivé vysvětlení k tomu neuvedl. Dále žalovaný poukázal i na zjištění ze zpráv o zemi původu, že v Podněstří se hovoří pouze rusky, na základě toho považoval za vysoce nepravděpodobné, že by žalobce mohl mít v této oblasti potíže s Armény kvůli používání ruského jazyka. Na podkladě všech těchto úvah dospěl žalovaný k závěru o nepravdivosti a jednoznačné účelovosti tvrzení žalobce o jeho údajných problémech s osobami arménské národnosti ve vlasti. Soud k tomuto hodnocení nemá žádné výhrady.

20. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2021 č.j. 5 Azs 19/2020-45 připomněl, že: „...závěr žalovaného o tom, že azylový příběh žadatele či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice. Mezi ně patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu atd. (srov. např. rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2008, č.j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č.j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č.j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 12. 4. 2021, č.j. 5 Azs 97/2019-41).“
21. Soud má za to, že žalovaný ve smyslu uvedené judikatury hodnověrnost výpovědi žalobce ohledně tvrzených problémů s Armény důkladně přezkoumal, pro svůj závěr o nevěrohodnosti uvedl zcela konkrétní a opodstatněné důvody, soud k tomu pouze doplňuje, že v podstatě všechna tvrzení žalobce ohledně jeho problémů s Armény byla vedle výše uvedených rozporů též značně obecná, a ne příliš určitá, což závěr o nevěrohodnosti rovněž podporuje.
22. Je třeba připustit, že žalovaný se již s ohledem na svůj závěr o nepravdivosti těchto tvrzení žalobce dále nezabýval přímo situací X na území Moldavska, ani otázkou, zda jsou pronásledováni Armény a zda se mohou domoci efektivní ochrany ze strany státních orgánů. Soud to však v kontextu výše uvedeného nepovažuje za pochybení, neboť v případě žalobce jsou pochybnosti o věrohodnosti jeho výpovědi natolik výrazné, že by na tom nemohla nic změnit ani případná zjištění, zda ze strany Arménů vůči X k incidentům v Moldavsku dochází. Vzhledem k tomu, že žalovaný považoval příslušná tvrzení žalobce za nepravdivá, nebylo ani pochybením, pokud se již blíže

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

nezabýval dostupností vnitrostátní ochrany pro žalobce konkrétně proti takovým útokům, neboť by to bylo nadbytečné. Navíc, v části týkající se doplňkové ochrany se žalovaný na podkladě zpráv o zemi původu zabýval obecně politickou situací na území pod kontrolou současné moldavské vlády a shledal, že případná ochrana ze strany státních orgánů Moldavska zde splňuje minimální standard ochrany lidských práv a je pro žalobce případně dostupná. Kromě problémů s Armény pak žalobce jiné problémy, které by měly souviset s jeho X národností, nenamítal.

23. Žalobce namítal, že žalovaný z hlediska obav z pronásledování (§ 12 písm. b) zákona o azylu) nevyhodnotil subjektivní aspekt hodnocené osoby žádající o uznání za uprchlíka. Nicméně, pokud žalovaný výpověď žalobce označil jako nevěrohodnou, resp. nepravdivou, nebylo opodstatněné, aby se dále blíže zabýval naplněním kritérií dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Za takové situace nelze vůbec uvažovat o tom, že by žalobce mohl mít odůvodněnou obavu z pronásledování, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti, neboť v posuzovaném případě nejsou dány žádné okolnosti, které by takové obavy mohly zakládat. Není tak třeba zkoumat ani jejich subjektivní aspekt.
24. Žalovanému je třeba vytknout, že v napadeném rozhodnutí (na straně 9 napadeného rozhodnutí v posledním odstavci) nepřesně uvedl, že mezinárodní ochranu ve formě azylu lze udělit pouze osobě, která byla v zemi své státní příslušnosti pronásledována ze strany tamních státních orgánů, nebo se takového pronásledování obává v případě návratu. Jde o neúplně uvedené pravidlo, neboť dle § 2 odst. 6 zákona o azylu původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Nicméně, toto nepřesné shrnutí nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť jak je uvedeno výše, žalovaný se tvrzenými problémy žalobce se soukromými osobami důkladně zabýval, svůj závěr o nesplnění podmínek ust. § 12 písm. b) zákona o azylu pak nepostavil na tom, že původcem pronásledování žalobce nebyly státní orgány, ale na tom, že tato tvrzení ohledně pronásledování soukromými osobami jako základ azylového příběhu žalobce označil za nevěrohodná, k čemuž soud výhrady neshledal. V této souvislosti je pak irelevantní i námitka žalobce ohledně selektivního fungování policie v Podněstří (příp. v Moldavsku), neboť v případě žalobce byly hrozby ze strany soukromých osob pro jeho osobu shledány jako nevěrohodné.
25. Při jednání žalobce nově poukazoval na to, že dle zprávy OAMP ze dne 5. 5. 2022 Bezpečnostní a politická situace v zemi, jsou v Podněstří hlášeny četné případy mučení a jiného nelidského či ponižujícího zacházení, zejména ze strany podněsterských orgánů a navzdory existenci úřadu ombudsmana se neobjevily informace o přijatých nápravných opatřeních či stíhání pachatelů násilí. Takovou námitku však soud považuje za opožděnou, neboť dle § 71 odst. 2 s.ř.s. rozšířit žalobu o nové žalobní body lze jen ve lhůtě pro podání žaloby. V žalobě přitom žalobce namítal, že podněsterská policie poskytuje pouze selektivní ochranu proti jednání soukromých osob, avšak nic o tom, že by se žalobce ze strany podněsterské policie obával jednání v podobě mučení či nelidského či ponižujícího zacházení, naopak zdůrazňoval, že byl pronásledován pouze Armény a nikoli státními orgány. Soud se tak touto námitkou pro její opožděnost nezabýval.

26. K žalobnímu tvrzení o tom, že žalobce hovoří pouze rusky, je třeba uvést, že při pohovoru dne 1. 4. 2021 žalobce zmínil, že moc neumí moldavsky, při pohovoru dne 25. 1. 2022 pak uvedl, že rozumí špatně moldavsky, při obou pohovorech akcentoval svou ruskojazyčnost. Dle názoru soudu není s těmito tvrzeními v rozporu, pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel zejména z toho, že žalobce hovoří primárně hlavně rusky, na jeho částečnou znalost moldavštiny poukázal pouze na straně 13 v souvislosti s hodnocením podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu; takové zjištění tedy není v rozporu s obsahem spisu. Uvedené nemění nic ani na tom, že žalovaný se důkladně vypořádal i s případnými problémy, kterým by žalobce mohl čelit právě v důsledku toho, že hovoří hlavně rusky, a to na podkladě zprávy MZV ČR č.j. 122984/2022-LPTP, shledal, že v Podněstří se hovoří pouze rusky, tudíž je nepravděpodobné, že by zde žalobce z tohoto důvodu mohl mít potíže, na území kontrolovaném centrální vládou sice rusky hovořící osoby mohou čelit, např. v Kišiněvě, odmítavým postojům při hledání zaměstnání, přesto je zde velká skupina obyvatel, kteří spolu komunikují rusky, a v jiných částech země pod kontrolou centrální vlády, kde velká část obyvatel mluví rusky (Gagauzie, Balti), ani nic takového neexistuje. Obdobné odůvodnění žalovaný uvedl i v souvislosti s § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce pak v souvislosti se svou ruskojazyčností ve správním řízení poukazoval pouze na to, že by kvůli tomu nesehnal práci, s čímž se žalovaný odpovídajícím způsobem vypořádal, žalobce však nepopisoval, že by měl kvůli své ruskojazyčnosti čelit pronásledování či nebezpečí vážné újmy (kromě incidentů s Armény, což už soud odůvodnil výše). Soud tak odůvodnění žalovaného i z hlediska tohoto aspektu azylové žádosti žalobce považuje za dostačující a neshledal v něm pochybení.
27. Ani námitky týkající se nedostatečného posouzení možnosti vnitřního přesídlení nepovažuje soud za důvodné, žalovaný v této souvislosti vyšel z individuálních okolností případu žalobce, tedy z toho, že je ruskojazyčný, pochází z Podněstří, má X původ a je občanem Moldavska, na základě toho a informací o zemi původu nedovodil, že by žalobce mohl mít na území kontrolovaném centrální vládou potíže dosahující parametrů pronásledování ve smyslu zákona o azylu, tvrzené problémy s Armény pak označil za nevěrohodné. Z hlediska doplňkové ochrany se pak žalovaný možností vnitřního přesídlení žalobce rovněž podrobně a zcela konkrétně zabýval, a to na základě výše uvedených individuálních charakteristik osoby žalobce, v této souvislosti vyšel z aktuálních zpráv o zemi původu, reflektoval i možné potíže s hledáním práce a bydlení, nicméně shledal, že toto není zásadně nemožné, v případě žalobce jako zdravé osoby v produktivním věku bez zvláštních potřeb neshledal překážky v jeho případném usazení na území pod kontrolou současné moldavské vlády, a to aniž by mělo dojít k extrémnímu zhoršení ekonomického a sociálního postavení žalobce, soud se s tímto hodnocením žalovaného ztotožňuje a plně na něj odkazuje. Žalobce k tomu neuvedl žádné relevantní konkrétní námitky, kterými by uvedené závěry zpochybnil. K námitce, že státní orgány Moldavska by mu v případě vnitřního přesídlení neposkytly žádnou pomoc, což dovozoval z bodu 6 Informace OAMP ze dne 2. 9. 2022, soud uvádí, že tato interpretace je vytržena z kontextu. V bodu 6 zprávy se sice uvádí, že neexistují žádné programy, které by takovou pomoc poskytovaly systematicky, nicméně v dalších bodech zprávy se rovněž uvádí, že přesídlené osoby s moldavským občanstvím (kterým žalobce disponuje) mají stejná práva jako jiní občané Moldavska, a to i v oblasti přístupu na pracovní trh a trh s bydlením, nejsou žádné informace o tom, že by ze strany úřadů

docházelo k odlišnému vnímání osob s podněsterským původem, takových osob je vysoký počet ve všech sférách společnosti, je vysoký počet obyvatel s podněsterským původem, kteří se úspěšně integrovali na pravém břehu Dněstru. Daná námitka tak není způsobilá výše uvedené závěry žalovaného zpochybnit.

28. K námitce ohledně neudělení humanitárního azylu, popř. doplňkové ochrany z důvodu nutné péče žalobce o jeho nemocného otce soud uvádí následující.
29. Podle ust. § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
30. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního bydliště.* Podle odst. 2 písm. d) *téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
31. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, č. 209/1992 Sb. (dále jen Úmluva“), *každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydli a korespondence. Státní orgán nemůže do tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*
32. K neudělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zapotřebí uvést, že obecná východiska soudního přezkumu takového rozhodnutí shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární

katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

33. Žalovaný při hodnocení podmínek dle § 14 zákona o azylu vyšel z údajů, které ohledně své osoby a své rodiny, včetně svého otce, žalobce uvedl ve správním řízení v průběhu pohovorů, tj. že otec žije v ČR, je mu 68 let, má zde trvalý pobyt, stejně tak jako matka žalobce, otec je nemocný, má cukrovku a špatně vidí, má špatnou nohu, nemůže teď vůbec chodit, otec nyní nepracuje, má vydělané peníze a je evidovaný na úřadě práce, za chvíli možná nebude moct pracovat a žalobce by mohl vydělávat a starat se o něj, matka pracuje, má hypotéku, rodiče spolu občas bydlí a občas ne, ke zdravotnímu stavu otce žalobce nic nedoložil. Žalovaný se na str. 10 napadeného rozhodnutí vypořádal s tím, zda byly dle jeho názoru splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu, uvedl, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou a práceschopnou osobou, dle svého tvrzení je zdravý a s ničím se neléčí, je bez závazků, je schopen se o sebe postarat, žalovaný vzal v úvahu též výše uvedené rodinné vazby tvrzené žalobcem a dospěl k závěru, že se o případ hodný zvláštního zřetele nejedná, soud se s tímto hodnocením ztotožňuje. Soud ve shodě s žalovaným shledal, že ani okolnosti tvrzené žalobcem ohledně zdravotního stavu otce a potřebě péče ze strany žalobce nejsou natolik mimořádné, aby bylo „nehumánní“ azyl neudělit, žalobce ani tyto okolnosti ve správním řízení ničím neprokázal, v České republice rovněž žije i matka žalobce a otec žalobce rovněž může využít sociální pomoci ze strany státu.
34. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Rovněž má za to, že žalovaný své závěry podložil přezkoumatelným úvahami vycházejícími z individuálních okolností daného případu. Námitka je nedůvodná.
35. Soud dále upozorňuje, že v případě přezkumu humanitárního azylu se uplatní § 75 odst. 1 s.ř.s., podle něhož správní soudy obecně vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, na humanitární azyl nedopadá čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018 č.j. 5 Azs 201/2017-37). Z těchto důvodů nelze v této souvislosti přihlídnout k žalobnímu tvrzení o tom, že otec v mezidobí utrpěl infarkt a potřebuje celodenní péči, ani k lékařské zprávě ze dne 24. 1. 2023 provedené k důkazu.
36. K možnosti udělení doplňkové ochrany soud uvádí, že okolnosti soukromého a rodinného života mohou být v určitých výjimečných případech relevantní z hlediska poskytnutí doplňkové ochrany, zejména dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tj. z hlediska možného porušení čl. 8 Úmluvy. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2020 č.j. 5 Azs 199/2019-27: *„Judikatura Nejvyššího správního soudu sice nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu; vychází však konstantně z toho, že se jedná o výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018 -*

- 32). „V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71 Nejvyšší správní soud uvedl, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (...)] (...), od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince“. Jak dále Nejvyšší správní soud konstatoval, „obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“ Nejvyšší správní soud se v citovaném rozsudku dále vyjádřil v tom smyslu, že čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.
37. Z výše uvedeného je patrné, že k možnosti udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života by na straně žalobce musely být dány výjimečné okolnosti, kdy by nepřiměřeným zásahem byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Takové okolnosti však v případě žalobce indikovány nebyly, což žalovaný dostatečným způsobem odůvodnil, a to na straně 15 napadeného rozhodnutí, kde se dostatečně zabýval skutečností, že na území ČR žijí též rodiče žalobce včetně jeho nemocného otce. Soud provedl k důkazu lékařskou zprávu ze dne 24. 1. 2023 vystavenou praktickým lékařem MUDr. J. S., ze které jsou patrné diagnózy otce žalobce (X), avšak z této zprávy nevyplývá nic ohledně péče, kterou otec žalobce potřebuje, ani o tom, že by se otec žalobce neobešel přímo bez pomoci žalobce. Z toho plyne, že žalobce nijak neprokázal, že by byla zcela nutná jeho osobní trvalá přítomnost v ČR z hlediska péče o jeho otce (pro kterou by nemohl ani vycestovat), když v ČR žije i matka žalobce, otec žalobce může v případě potřeby využít též sociální pomoc ze strany státu. Nebyly tak dány ani důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
38. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
39. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. června 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v.r.
samosoudkyně